

CORVINA

A MAGYAR KÖNYVKERESKEDŐK EGYLETÉNEK KÖZLÖNYE.

A „MAGYAR KÖNYVÉSZET” című havi melléklettel.

A «CORVINA» szerkesztőségének szánt kéziratok Wiesner Jakab szerkesztőhöz (Budapest, II., Oszlop-u. 4.) küldendők.

Megjelenik minden hó 10., 20. és 30-án.

Az egylet tagjai ingyen kapják.
Előfizetési ára egész évre 16 korona.

HIRDETÉSEK ÁRA: 3 hasábos nonpareille soronként tagoknak 6 fillér, nemtagoknak 10 fillér.

Jegyzőkönyv

a Magyar Könyvkereskedők Egyletének 1907. évi április 8-án tartott választmányi üléséről.

Jelen voltak: Gabos Soma, Gárdos Alfréd, Hegedűs Sándor, Heumann Mór, Láng József, Löwy Miksa, Ranschburg Gusztáv, dr. Ranschburg Nándor, Rényi Károly, Schwarz Károly, Szilágyi Béla, Weinberg Gyula és Wiesner Jakab.

Kimentették magukat: Benkő Gyula, Bach János, Csáthy Ferencz, Barta Lajos és Ranschburg Viktor.

Elnök: Gárdos Alfréd.

Jegyzőkönyvvezető: Wiesner Jakab.

Gárdos elnök megnyitva az ülést, szívélyesen üdvözlö a nagyszámban megjelent vidéki tagokat, a miből örömmel következteti, hogy a vidéki tagok is mindjobban érdeklődnek egyesületünk munkássága iránt. Egy szomorú bejelentéssel kezdi mai működését. Révai Leó kartársunk, egyesületünknek egyik legrégebbi tagja, a mult napokban meghalt. Révai Leó egyike volt a legműveltebb magyar könyvkereskedőknek. Évek hosszú során át úgyszólván ő volt az egyedüli, a ki az antiquariatust nagy képzettséggel, tudományos alapon kezelte. Raktára felette érdekes és értékes könyvtár volt, melyben a könyvbuvár, a tudós, a könyvbarát gyönyörűséggel kutathatott, a könyvek tulajdonosa pedig megbízható, lelkes tanácsadója, vezetője ennek a gyönyörű gyűjteménynek. Révai Leóban a nagyképzettségű könyvbarát egyesült a kereskedővel, — sok hívet, barátot szerzett a könyvnek. Indítványozza, hogy emléket jegyzőkönyvben örökítsük meg s hogy részvétünket felállással is fejezzük ki. A választmány egyhangúlag elfogadja az indítványt.

A Magyar Könyvkereskedő részvénytársaság folyamodik tagsági felvétel végett. A cég képviselőjében László Albert ügyvezető igazgató felvételét az egylet tagjai közzé.

Láng József Nagyváradról előadja, hogy a nagyváradi Francia Club eddig nála rendelte a francia könyveket, most azonban, miután 5%-nál nagyobb engedményt nem szabad adnia senkinek, a Club directe a francia kiadóktól szándékszik rendelni, kérdi, hogyan járjon el, hogy ne veszítse el régi vevőjét s főleg, hogy ne kényszerítse a vevőt, hogy külföldre forduljon.

Gárdos elnök megjegyzi, hogy ezt a kérdést nagyon nehéz az érdekek megfelelően rendezni. A német könyvvel, a német kiadóval szemben egyesületünk határozmányai teljes védelmet nyújtanak,

mert határozmányainknál tekintettel voltunk a német és osztrák testvéregyesületek rendelkezéseire, a francia és angol könyvekkel szemben azonban nincs védelem. Azt indítványozza, hogy egyesületünk határozmányaihoz ragaszkodjunk, de adjuk meg a lehetőségét annak, hogy szükség esetén a szortimenter védekezhessék, mikor ez a védekezés nemcsak kereskedelmi, de még hazafias szempontból is szinte kötelező reánk nézve. Ajánlja, hogy kérjünk fel egy három tagu bizottságot, melynek az volna a hivatása, hogy megállapítsa, hogy a francia és angol könyveknél mikor térhetünk el szabványainktól.

Láng József. Oszlja Gárdos elnök nézetét s helyesli az állandó bizottság kiküldését, hogy az ilyen kétes esetekben határozzon, de ajánlja, hogy ez a bizottság egyúttal azzal is bizassék meg, hogy tegyék tanulmány tárgyává alapszabályainkat, jogszokásainkat, megfelelnek-e ezek a mai megváltozott viszonyoknak; mindenesetre kisebb bizottságot proponál.

Szilágyi Béla. Veszedelemnek tartja, hogy egyáltalán rést nyitunk azon a rendelkezésünkön, hogy lehet olyan eset, a mikor 5%-nál többet kell adnunk, de ha már ezt el nem kerülhetjük, inkább a választmányra bizzuk, hogy döntsön az ilyen kérdésekben.

Gárdos Alfréd. Nézete szerint a választmány nehezkesebb, nem is hívható olyan gyorsan össze, ellenben egy három tagu bizottság azonnal rendelkezésre állhat. Nem mondja, hogy ez ideális szánálása ennek a kérdésnek, de az egyedüli, a mit legalább egyelőre tenni lehet. Nem ajánlja, hogy ez a bizottság más hatáskörrel is ruháztassék fel.

Többek hozzászólása után a választmány úgy határozott, hogy egy három rendes és két póttagból álló bizottság küldessék ki, melynek az legyen a célja, hogy döntsön minden olyan esetben, mikor a szortimenter nemcsak hogy eltérhet az 5%-tól, hanem a mikor egyenes kötelessége ez, mert a külföldi cégekkel csak így veheti fel a versenyt. A választmány egyhangúlag elfogadta az indítványt s Gárdos elnök aztán ugyancsak a választmány határozata folytán a bizottságot így állította össze:

Rendes tagok. Két kiadó: Ranschburg Viktor, Gárdos Alfréd. Egy szortimenter: Gabos Soma.

Póttag: egy kiadó: Révai Ödön; egy szortimenter: Szilágyi Béla.

A bizottságot illető kérdések vagy panaszok Gabos Soma főtitkárhoz intézendők.

Láng József indítványozza, hogy az a bizottság, melyet a közgyűlés az alapszabályok tanulmányozására küldött ki, tegyen jelentést eddigi munkásságáról. A választmány ezt az indítványt elfogadja.

Más tárgy nem lévén, elnök az ülést berekeszti.

Ujonnán megjelent könyvek.*)

Alexander Vilmos Sátorajlajhely.

Weinberger Sándor. Vörös hajnal. Ébresztő írások. (16-r. 40 l.) Sátorajlajhely, 1907. Alexander Vilmos.

Benkő Gyula udv. könyvkereskedő Bpsten.

Bosányi Andreas. Die ungarische Arbeiterversicherung. Gesetze und Verordnungen betreffend die Unfall- und Krankenversicherung der in Gewerbs- und Handelsbetrieben Angestellten. G. U. XIX. v. J. 1907. Erster Band. (K. 8-r. XV, 129 l.) Bpest, 1907. Benkő Gy. 3 k.

Lévai Tibor dr. A büntetés végrehajtási individualisatiója. Különlenyomat a «Jog»-ból. (8-r. 27 l.) Bpest, 1907. Benkő Gyula biz. 1 k.

Vad Imre, ölyvedi —. A törzsörmeister. Rendfokozat, illetve a magyar királyi honvédséghez tartozó rangosztályba nem sorolt havidíjas intézmény története és jelen viszonyainak ismertetése. (8-r. 138 l.) Szeged, 1904. Benkő Gyula biz. Bpsten 2 k.

Deutsch Zsigmond és társa Budapest.

Kriszthaber Adolf dr. A választói jog kiterjesztése. (8-r. 143 l.) Bpest, 1907. Deutsch Zsigmond és társa 3 k.

Franklin-Társulat Budapest.

Szikra. Régen. Undi S. Mariska rajzaival. (8-r. 124 l.) Bpest, 1907. Franklin-Társulat. Díszkötésben 10 k.

Miklós Ferenc és Kaiblinger Fülöp. Német nyelvkönyv. I. rész. Polgári iskolák I. osztálya számára. Képekkel és szójegyzékkel. (8-r. 88 l. és 40 l.) Budapest, 1907. Franklin-Társulat 1 k. 80 f.

— Ugyanaz. I. rész. Reáliskolák I. és gimnáziumok III. oszt. számára. (8-r. 88 l. és 40 l.) Bpest, 1907. U. o. 1 k. 80 f.

Hornyánszky Viktor Budapest.

Egyháztörténeti adattár, Magyar protestáns —. Szerkeszti Stromp László. V. évfolyam. (8-r. 232 l.) Budapest, 1906. Hornyánszky Viktor 3 k.

Egyházunk nagyjai. Zsid. XIII. 7. A Luther-társaság megbízásából szerkeszti Payr Sándor és Kovács Sándor. (8-r.) Bpest, 1907. Hornyánszky Viktor.

7. szám. Paulik János. Gerhardt Pál, a kiváló ének-költő. Születésének háromszázados évfordulójára. 2 képpel. (41 l.) 20 f.

Lukács György dr. A választójog. (8-r. 132 l.) Budapest, 1907. Hornyánszky Viktor 2 k.

Luther-Társaság XXX. kiadványa. 39. szám. (K. 8-r.) Bpest, 1907. Hornyánszky Viktor.

39. szám. Geduly Henrik. A mi nekünk fáj! (Hazai ev. közvéleményünk, ev. családjaink, közép- és főiskolai ifjúságunk figyelmébe). (15 l.) 10 f.

Joerges Á. özv. és fia Selmezbányán.

György Gusztáv, aknaszlatinai —. Mennyileges elemző vegytan. Különös tekintettel a fém- és vaskohó-laboratoriumokban előforduló elemzésekre. Második javított és bővített kiadás. Számos a szöveg közé felvett ábrával. (8-r. X, 427 l.) Selmezbánya, 1907. Joerges A. özv. és fia biz. 6 k.

Moesz Géza. Kis orgona. Az ágost. hitv. evangélikus egyház megszokottabb (72) dallamai és énekei. Összeállította és négyhangra feltette M. G. Harmadik kiadás. (8-r. 85 l.) Selmezbánya, 1907. Joerges A. özv. és fia biz. Vászonba kötve 1 k. 50 f.

Kilián Frigyes utóda Budapest.

Balaton tudományos tanulmányozásának eredménye, A —. A nagyméltóságú magyar királyi földművelésügyi, a vallás-és közoktatásügyi miniszterium és nagyméltóságú báró Hornig Károly veszprémi püspök úr támogatásával kiadja a M. Földrajzi Társaság Balaton-bizottsága. Harmadik kötet. A Balaton környékének társadalmi és embertani földrajza. Első rész. A Balatonmellék történelme. III. szakasz.

*) Könyvészetünk teljessége érdekében fölkéretnek a t. kiadók, hogy kiadványaik egy-egy példányát megjelenés után azonnal czímre beküldeni sziveskedjenek. A könyveket lajstromozás után sértetlenül visszaküldöm Rényi Károly Budapest, V. Vigadó-utca 1. (A fővárosi Vigadó épületében.)

A Balaton környékének egyházai és várai a középkorban. Irta Békefi Remig dr. Egy térképpel és 142 ábrával. (Lex. 8-r. IV, 376 l.) Bpest, 1907. Kilián Fr. biz. 10 k.

Mayer Manó. A kertész ellenségei, vagyis azon állatok leírása, melyek a kertésznek a legérzékenyebb károkat okozzák. Irta és hat ábrával ellátta M. M. (8-r. 155 l.) Rozsnyó, 1906. Kilián Frigyes biz. Bpsten 2 k.

Kókai Lajos Budapest.

Bartók György dr. Theologiai tudomány és lelképásztori képzés. (8-r. 105 l.) Kolozsvár, 1907. Kókai Lajos Bpsten 2 k.

Dillmont Therese. Encyklopaedia. A női kézimunkák ismeret-tára. (8-r. 585 l.) Mülhausen, é. n. Kókai Lajos biz. Bpsten. Vászonba kötve 5 k.

Rozsonai Károly. Adventi tanítások. (8-r. 49 l.) Barót, é. n. Kókai Lajos biz. Bpsten 2 k.

Szeberényi Lajos Zs. Modern boszorkánypörök. Válasz Veres József adataira. (8-r. 18 l.) Békéscsaba, 1907. Kókai Lajos biz. Bpsten 20 f.

Veres József. Adatok. Válasz Szeberényi L. Zs. «Gondolatok és elmékedések» című röpiratára. (8-r. 19 l.) Orosháza, é. n. Kókai Lajos biz. Bpsten 40 f.

Lampel Róbert r.-társ. szortimentje Bpsten.

Brück Gyula. Zenei alaktan. (Zeneköltészetten.) A classikus mesterek műveiből és a magyar zeneirodalom jelesebb termékeiből, valamint a magyar népdalokból vett számos — a szöveg közé nyomott — példával. Zeneiskolák, tanító-képzők és a magántanulás számára. (8-r. 200 l.) Bpest, 1907. Lampel R. r.-t. szort. 5 k.

Mai Henrik és fia Budapest.

Prometheus. Kik a szabadgondolkodók és mit akarnak? Irta P., egy magyar szabadgondolkodó. (8-r. 48 l.) Mai Henrik és fia 1 k.

Ifj. Nagel Ottó Budapest.

Sinclair Upton. A posvány. («The jungle.») Amerikai regény. Fordította Baross Károlyné. (8-r. 233 l.) Bpest, 1907. Ifj. Nagel Ottó biz. 4 k. 50 f.

Pallas irod. és nyomdai részv.-társ. Budapest.

Rudnai Győző. A felső-bükki kuria. Regény. (8-r. 234 l.) Bpest, 1907. Pallas r.-t. 3 k. 50 f.

«Patria» irod. vállalat és nyomdai részv.-társ.

Naszályi József. A gőzlokomobilok szerkezete és kezelése. Gyakorlati tankönyv. 167 szövegábrával. (8-r. 172 l.) Sopron, 1906. Szerző sajátja. Patria r.-t. Bpsten 3 k.

Pfeifer Ferdinánd Budapest.

Reiner Zsigmond dr. A keleti vallású magyar nemzeti egyház szervezése. (8-r. 65 l.) Bpest, 1907. Pfeifer Ferd. biz. 1 k.

Seres Samu Zilahon.

Somogyi Kálmán dr. Szilágy vármegye szabályrendeletei és közérdekű határozatai. Egybegyűjtötte és sajtó alá rendezte S. K. Hivatalos kiadás. A vármegye tulajdona. (8-r. XI, 649 l.) Zilah, 1907. Seres Samu könyvnyomdája 10 k.

Singer és Wolfner Budapest.

Berki Miklós. Versek. (K. 8-r. 168 l.) Bpest, 1907. Singer és Wolfner 2 k.

Illyés Bálint költeményei. (8-r. 162 l.) Bpest, 1907. Singer és Wolfner 2 k. 50 f.

Kuthy Sándor. Versek. 1904—1906. (K. 8-r. 160 l.) Budapest, 1907. Singer és Wolfner 2 k.

Verő György. A nép. Színmű három felvonásban. (8-r. 174 l.) Bpest, 1907. Singer és Wolfner 2 k. 50 f.

Toldi Lajos Budapest.

Törvények gyűjteménye, Az 1906. évi —. (I—XXIII. t.-cz.) Kiadja a m. kir. belügyminiszterium. (8-r. XII, 330 l.) Budapest, 1906. Toldi Lajos bizom. 2 k. 70 f. Vászonba kötve 4 k. 30 f.

Rendeletek tára, Magyarországi —. Negyvenedik folyam. 1906. Kiadja a magyar királyi belügyminiszterium. (8-r. LXXVI, 2604 l.) Bpest, 1906. Toldi Lajos biz. 21 k. 40 f. Vászonba kötve 24 k. 60 f.

Révai Leó.

A 60-as években egy maroknyi könyvárus-csoport látta el nálunk az irodalmi termékek közvetítését. Szórványosan — a fővároson kívül az ország alig egy-két helyén ösmerték ez időközben kulturszükségletté lett tényezőt, a könyvárust — kevesen voltak, de — győzték.

Korszak volt ez, melyből reánk maradt a «kalendárium mint évenkénti összszükséglet» szállóigeje.

Ilyen viszonyok között lépett a könyvárusi pályára most elhalt kartársunk, *Révai Leó*.

Czél tudatosan, tele az ifju minden lelkesedéssel, tüzével lépett a könyvárusi pályára. Vonzotta a könyv, a könyvből szétáradó világosság, mely ideálként állította elébe a könyv szeretetét.

Révai Leó 1844-ben született *Eperjesen*. Ott végezte iskoláit és bátyjának, *Révai Samunak* ottani üzletében sajátította el a könyvkereskedelem alapismereteit. Ezeket kibővítendő, 1862-ben már Pesten találjuk az *Osterlamm*-féle könyvkereskedésben.

Osterlamm jónevű, szép forgalmú üzlete — mint akkortájt a könyvkereskedéseknek majdnem valamennyije — amolyan kaszinót pótló találkozó helye volt az irodalmi és társadalmi élet számos kiváló tagjának. A tanulni vágyó, de már most is nagy műveltségű Révainak így alkalma nyílt sok irodalmi és társadalmi kiválósággal megismerkedni. Ezek között nem egy állandó figyelemmel tüntette ki a fiatal könyvárust, a ki a «*Dreissigsgasse*» és az «*Elisabethplatz*» sarkán lévő üzletbe igaz magyar érzést vitt magával.

1869-ben külföldre ment, hol 2 évig tartózkodott. Az első évben a már akkor is nagynevű, lipcsei *List & Francke* cégnél széles körben fejleszthette ismereteit, különösen a tudományos antiquariatus terén és ez irányban sikerült is oly ritka tájékozottságra szert tennie, melynek későbbi működése folyamán általánosan elősmert és becsült fényes bizonyítékait szolgáltatta.

Főnökeinek az ő munkaerejébe helyezett bizalmát igazolja egyrészt, másfelől azonban hazánk akkori könyvkereskedelmének szomorú állapotát illusztrálja az a tény, hogy az akkor eladásra került híres nagy *Lugosi*-féle magyar könyvtárt a lipcsei cég vette meg. E könyvtár gazdag anyagából állította össze *Révai* tudományos, szakszerű feldolgozással, az első antiquar «*Hungarica*» katalógust.

Érdemileg csak az képes értékelni e széleskörű tudást és műveltséget igénylő munkát, a ki szembe találta magát — csak azóta is — hasonló könyvgyűjteménnyel és vele azzal a feladattal, hogy tételenként, pontosan megindokolt árvetéssel felvételt készítsen róla. *Révai* úgyszólván minden adatot nélkülözött e munkájához s ez annál fáradságosabbá, de annál értékesebbé is tette azt.

Lipcsei működését megszakítva, az olasz antiquariatus megismerésére, Rómában tartózkodott rövidebb ideig.

1868-ban került Bécsbe, a hol a 24 éves fiatal ember idegenül, bátran, ellenzéki szellemben szerkesztett, politikai humorisztikus illusztrált lapot, a «*Floh*»-t adta ki, mely miatt csakhamar összeközösbe is került a hatósággal, miből kifolyólag

aztán 3 havi börtönbüntetést kellett kisz szenvednie. Jelentékenyül nagyinak tűnhetett pedig bizonyos szemekben az a vétség, melyet elkövetett, mert — mint a hogy azt egy alkalommal elmondotta is e sorok írójának — mikor legfelsőbb helyen, személyes audiencián kérte a reá rótt büntetés elengedését, szokatlanul erélyes és rideg visszautasításban volt része.

Nemsokára ezután hazatérve szövetkezett bátyjával és virágzásnak indult kiadó- és sortiment-üzletet alapított. A két kiváló tehetségű testvér kiadásában aztán nagy sikerrel legjelesebb íróink műveinek egész sorozata látott napvilágot. Részben személyes utánjárására indult meg — többek között — később az «*Oszták-Magyar Monarchia*» című vállalat magyar része is a cég kiadásában.

Kiválva a cégből, melynek egészséges megalapozásán fejlődött a mai *Révai* Testvérek r.-t., *Révai* teljesen a tudományos antiquariatus terén szerzett szakösmereteinek és ritka tájékozódottságának gyümölcsötzetésére adta magát és tette ezt hosszú időn át oly fényes eredménnyel, hogy rövid idő alatt maga köré gyűjtötte az ország könyv vásárlóinak, intézeteknek, arisztokrata amatőröknek és minden osztálybeli könyvbuvároknak legnagyobb részét.

Évek hosszú sora alatt összegyűjtött hatalmas könyvraktára végtelenértékes könyvtár volt, melyben a tudós, az amateur egyaránt kutathatott. Ő maga pedig, mint ennek a gyönyörű könyvgyűjteménynek a gyűjtője, ciceroneja, vezetője, szolgálta a könyvkultuszát. Sok, nagyon sok hívet szerzett a könyvnek, mert ő is lelkesedett a könyvért, mert hivatászerűen átértézte a könyv értékét, becsét, kulturális erejét.

Egyik legnagyobb érdeme Révainak, hogy úgy tudományos szakszerűséggel összeállított jegyzékei révén, melyek csakhamar mértékadóvá lettek könyvkedvelői körökben, főleg azonban önértékes, becsületes és üzleti elveihez kitartóan hű kereskedő létére emelte annak a karnak színvonalát, melyet — az antiquariatust értjük — a nehezedő küzdelem, a verseny különben mindinkább alácsülyesztett.

Mégis, a hosszú időn keresztül elsőrangú, fényes, virágzó nagy üzlet tönkrement.

Az évek során át folytatott küzdelemből Révai szegényen került ki.

Miért?

És miért érte ugyanaz a sors kar- és kortársai közül többet is, például egy *Aigner*-t, egy *Horovitz*-ot, egy *Tetty*-t, stb. stb.?

Nem sért kegyeletet a magyar könyvárus, ha a kartárs halálán érzett bánatában pillanatra megáll és feleletet keres e kérdésre.

Miért?

Hasonlít az ő tragikumuk sok tekintetben a patriarchálisabb korból reánk maradt iparoséhoz, a ki megszokott, becsületes, exact kivitelű kézimunkáját viszi ma is még, felkínálva azt drága pénzen, ugyanarra a vásárra, melyet olcsóbb, de egyben selejtesebb gépmunkájával áraszt el a modern újabb generáció.

Révai Leó rendszerre merete tenni azokat az üzleti elveket, a melyek alapján — más időben, más körülmények között — fényesen tudott érvényesülni.

^{*)} *Rosenberg Testvérek*: Bpest, IV. Kormaheregy (előbbé úri-) utca 2. sz., a párisi ház.

Elkeseredett, büszke daczczal szállt szembe az átalakuló társadalommal és annak változott viszonyaival. Láttta talán ő is az átalakulást, érezte talán az ahhoz való hozzásimulás intő kényszerűségét, de megtenni nem akarta, vagy — talán már nem tudta.

kb.

A vámtarifához fűzött magyarázatok szövegének módosítása.

Az új osztrák-magyar vámtarifának a könyvkereskedelmet illető vámtételei illetve azok hivatalos magyarázata számos kontroverzióra szolgáltatott alkalmat. Könyvkereskedői körökben sűrűn merültek fel panaszok a vámtarifa néhány tételének elhibázott magyarázata miatt, mely oktalanul vámmal sújtott oly termékeket, melyek megvámolása sem pénzügyi, sem ipari érdeket nem szolgált és a tarifa által elfogadott irányelvekkel sem volt összeegyeztethető. Ily ütköző pontok szolgált különösen a katalógusok, menetrendek, czímtárak, útmutatók, gyermek képeskönyvek, képes-táblák megvámolása.

A Verein der Oesterreichisch-Ungarischen Buchhändler, bécsi társegylettől indult ki a kezdeményezés, hogy a tarifa magyarázatának vonatkozó pontjai az illetékes forum határozata segítségével módosíthatassanak. A Magyar Könyvkereskedők Egylete csatlakozott az osztrák egyesület kezdeményezéséhez és a maga részéről is kérvénnyel fordult a m. kir. kereskedelmi miniszterhez, melyben a vámtarifa szövegmagyarázatának a könyvkereskedelemre sérelmes pontjait módosítani kérte. A kettős kérelemnek csakhamar megvolt a foganatja. A magyar kir. fővizsgáló f. évi február 27-iki kellettel 1905—1907. szám alatt körrendeletet bocsátott ki valamennyi m. kir. vámhivatalhoz. Ezen körrendelet nagyrésztben magában foglalja azon kívánalmak teljesítését, melyeket a Magyar Könyvkereskedők Egylete a m. kir. keresk. miniszternél előterjesztett.

A körrendeletnek a könyvkereskedelemre fontos intézkedéseit az alantikban közöljük némi magyarázó kiegészítéssel.

Az eddigi magyarázatok (a 298. számhoz tartozó megjegyzések) a katalógusokat, menetrendeket stb. mint hirdetésményeket ill. árjegyzékeket az elvámolandó cikkek közé sorolták. Ezen magyarázat helyébe a körrendelet a következő szöveget helyezi:

«Ellenben *külföldi* vasuti és gőzhajózási menetrendek, valamint ezen közlekedési vállalatok menetrendjei általában (képekkel kisserelt hirdetések alakjában is), *idegen* országok és városok cím- és lakásjegyzékkönyvei, *idegen* államok czímtárak (tisztai czímtárak, udvari és állami czímtárak) *külföldi* képtárak, könyvtárak, műgyűjtemények, tudományos és iparművészeti muzeumok, gyűjtemények és kiállítások katalógusai, *külföldi időszaki hivatalos könyv-katalógusok* (pl. Verzeichniss der im deutschen Buchhandel erschienenen Bücher, Bibliographie de la France, Catalogue de la librairie française, stb.), továbbá egyes tudományszakok tudományos bibliographiái, *külföldi* könyv- és műkiadók kiadványainak katalógusai, nemkülönben árverési katalógusok, melyek csak könyv-(mű-)kereskedői használatra adatnak ki, belföldi vál-

lalat nevét nem tartalmazzák s e célra üres hely sincs rajtuk hagyva; *külföldi* bizományi könyvkereskedők készletárjegyzékei, azaz oly czégek katalógusai, melyek más kiadók kiadványait csak könyvkereskedőknek adják el és *külföldi* antiquar-könyvkereskedések készletkatalógusai a 647. sz. szerint vámmentesen kezelendők. Ugy szintén magánosok czimére levélpostával, *egyenként beérkező mindennemű katalógusok és árjegyzékek* (és pedig darabsúlyukra való tekintet nélkül), továbbá a könyvkereskedők könyvcsomagjaihoz mellélt könyvhirdető-czédulák, valamint a könyvkereskedői üzlet számára való könyvprospektusok, de csakis postaküldeményekben. *Külföldi* vasuti tarifa-nyomtatványok, összeállítható menetjegy-füzetekről szóló jegyzékek, szövetséges díjjegyzékek tarifa-táblázatai, továbbá körutazási jegykészlet-füzetek, hasonlóképen a 647. sz. szerint vámmentesen adandók ki. *Utikalauzok* (útmutatók) azonban csak annyiban intézendők el a 647. sz. szerint vámmentesen, a mennyiben a könyvkereskedés tárgyai. holott másfajta, többé vagy kevésbé hirdetésekben összeállított s egyes intézetek, gyógyhelyek stb. beajánlására czélzó utazási publikációk a 298. sz. alá tartoznak; a vámmentes útmutatókönyveken az ár rendszerint ki van tüntetve.»

A *rövid szövegű* gyermek-képeskönyvek a vámtarifa szerint mint a képnymó ipar tömeggyártmányai esnek elvámolás alá. A körrendelet az eddiginél tüzetesebben megmagyarázza, hogy mi értendő *rövid szövegű* gyermek-képeskönyv alatt? Nevezetesen:

«A szerződéses forgalomban vámköteles gyermek-képeskönyveknél *rövid szöveg* alatt a tárgyak vagy képek névszerinti megjelölései, vagy pedig minden egyes képnél legfőlebb két sor (vers) értendő. Ha azonban az egyes képek alatt levő sorok (versek) valamely, a könyvben ábrázolt összefüggő elbeszélés részeinek bizonyulnak, a képeskönyv, mint irodalmi termék, vámmentesen kezelendő.»

Oly gyermek-képeskönyv tehát, melynél az egyes kép alatt több mint két soros szöveg van, vagy a hol a képek alatt lévő egyes sorok egy összefüggő egész részei, már nem esnek vám alá.

Egy további módosítása a magyarázatoknak, mely különösen a kiadókra előnyös, arra irányul, hogy a belföldön kiadott tudományos vagy iskolai könyvekhez való illusztrációk vámmentesen kezelendők, ha a rendeltetésre való felhasználás igazoltatik.

Számos kontroverzióra szolgáltatott alkalmat a vámtarifának a reprodukcióra irányuló határozományai.

Általános elve a tarifának, hogy csak a művészi jellegű reprodukciókat bocsátja be vámmentesen, míg a tömeggyártmányokat megvámolja. Nehéz kérdés már most, hogy melyik a műnyomat és melyik a tömeggyártmány? Különösen a többszínű reprodukcióknál, szól a valészinűség azok tömeggyártmányi minősége mellett. Ezekre vonatkozólag kimondja a fővizsgáló körrendelete, hogy:

«Többszínű reprodukciók csak akkor kezelhetők vámmentesen, ha egy küldeményben 14

darabnál több nincsen. Ha e feltétel hiányzik, akkor az ilyes képek csak abban az esetben kezelhetők vámmentesen, ha művészi jellegük valamely tarifa-döntvény vagy tarifa-értelmezés által határozottan kimondatott.»

Bekötött képekre és fényképekre (képeskönyvek, képes-albumok) kimondja a fővámigazgató, hogy ezek akkor kezelendők vámmentesen, ha valóban valamely művészeti vagy tudományos céljaira valók, mint képtárak, építészeti művek stb. reprodukciói. Ellenben a vámmentes kezelésből ki vannak zárva a lát-képes városi, utazási albumok stb.

Az ipari és tanítási célokra szolgáló minták és ábrák tekintetében az új szöveg következőleg rendelkezik:

«Ipari és tanítási célokra szolgáló mintákat tartalmazó művek vámmentesek, tekintet nélkül arra, hogy a 300a) vagy b) szám alá tartozó közönséges mappákban, könyvalakban (közönséges kötetekben is) vagy füzetekben hozatnak be.

Tanítási célokra való graphikai ábrázolatok, azaz olyan képes táblák, melyek tanyszernek szánvák, akkor vámmentesek, ha a közoktatásügyi hatóság által mint ilyenek jóváhagyattak és kis részletekben (egy küldményben legfeljebb hat egyféle darab) érkeznek be.»

Reméljük, hogy a fővámigazgató körrendelete a jövőben méltányosabb kezelést biztosít a könyvkereskedő számára érkező külföldi termékek részére. Fájjaljuk azonban, hogy az illetékes fórum nem tett eleget az egyet abbéli kérésének, miszerint a külföldről érkező és nem «könyvkötő vászonba» kötött könyvek is vámmentes kezelésben részesüljenek. E tekintetben tehát a jövőben is ismétlődni fognak azon kellemetlen meglepetések, hogy a nem «könyvkötő vászonba» kötött könyvért oly vámt fog a könyvkereskedő fizetni, melyet a megrendelésnél számításba nem vett.

Dr. Ranschburg Nándor.

VEGYES.

A legdrágább könyv. A pápa birtokában van egy olyan könyv, a melynek minden lapja aranyból van. Brazília katolikusai ajánlották a pápának hálájuk jeléül azért, hogy Dél-Amerika egy tudós papjának elküldte a biboros süveget. A könyv minden lapja aranyból van és drága kövek kerete veszi körül az egyes lapokat. A pápa remek kivitelű képe díszíti a cím lapot. Kilenczven kristálytisztá briliánskőből állították össze e fényképet. Egész Brazília térképe van a könyvben, minden város más-más kövel kirakva. Egész könyvtár ára kikerülne ennek a könyvnek az árából.

Kókai Lajos Budapesten keres és ajánlatokat direkt kér:

Balassa József, A magyar nyelvjárások osztályozása és jellemzése.

Halász Ignác, Svéd-lapp nyelv. I. Lule és Pite-Lappmarki nyelvtudományok és szótár. 1885. (Ugor-füzetek 7.) 230

Fiatal, ügyes segédet keresek mielőbbi belépésre.

Berger könyvkereskedés
231 Máramarosszigeten.

Zechmeister Andor Győrött keres:

1 Toussaint-Langenscheidt, Orig. Unterrichtsbriefe «English» I/II. 232

Falvi Jenő Rozsnyó (Gömörm.) keres és ajánlatot direkt kér:

Magyar Greiner irkákát 1—10. 233

Megvételre keresem

a Dárday-féle közigazgatási törvénytar III. kiadásának II. kötetét. Azon czéget, melynél megkapható, kérem, értesítsen erről. Czim: Valgóczy VI., Felsőerdősor 7. 234

Több évi szakismerettel bíró róm. kath. vallású papirkereskedő, ki hosszabb idő óta a fővárosban egy nagyszabású papirneműgyárban van alkalmazva, keres vidéken üzletvezető v. elsősegédi állást. Szíves megkereséseket «Könyv-papir» alatt kérek. 235 2—1

Állást keres

azonnali belépésre egy papirkereskedő-segédi, ki a könyvkereskedés teendőiben is jártas, valamint a kő- és könyvnyomdai munkák felvételében teljesen otthonos. Mérlegképes könyvelő, 31 éves, nőtlen. Önálló munkaerő. Szíves megkereséseket a kiadóba kér «S. S. 31.» alatt. 236 3—2

Radics Sándor Kolozsvár keres és ajánlatokat közvetlen kér:

1 Brachvogel, Bolygó Hollandi.

1 Pallas lexikon I—XVIII. kötet.

1 Szilágyi, Millenium tört. I—IV. piros eredeti kötésben IX., X.

1 Sue, Bolygó zsidó.

1 Hugó, Nyomorultak I—VI. kötetek a teljes kiadásból.

1 Casanova emlékiratai 7., 12., 13., 16., 20. ford. Halasi. Lipese.

1 Király, Dácia I.

1 Holzwart, Világtörténet I.

237 Ajánl:

1 Grecsák, Döntvénytart I—IX. uj (120.) 40 k.

1 Grill, törvénytar I—X. (120) 40 k.

1 Corpus Juris 1000—1904. uj 100 k.

*25 Debreczeni Márton, Kiovi csata Pest, 1854. Diszkötésben á. 4 k. füzve 2 k.

Bartos Lipót könyvkereskedése Szegeden ajánl s megkeresések közvetlen kéretnek:

1 Pallas Lexikon I—VI. Révai-kötés szép ódon példány. 238

Piringer János utóda Nyiregyházán keres tiszta sértetlen állapotban:

1 Jókai összes művei (Jubiláris kiadás) kötve bolti ár 500 korona. 239

Kérem a t. kartárs urakat, miszerint a «Világossággal» mielőbb elszámolni sziveskedjenek.

Schimkó Gyula
240 Bpest, VII., Erzsébet-körut 38.

Fiatal könyvkötő-segédet, ki a kézi aranyozásban jártas, azonnali belépésre keresek; ki az amerikai nyomdagéphez is ért, előnyben részesül. Ajánlatok Stehr Gusztávhoz Kisszeben, Sárosmegye küldendők. 241 2—1

Fiatal keresztény segéd számára, ki nálam tanult, magyar és német nyelvet bírja, keresek megfelelő állást.

Szíves megkereséseket kér
242 Róth Jenő, Kőszegen.

243

Első segédi állás.

Nagyobb vidéki városban lévő könyv- és papirkereskedésben az első segédi állás betöltendő. Komoly, önálló munkához szokott keresztény urak, kik vidéken hosszabb idő óta működnek, jobb vevőközönsséggel banni tudnak, a nyomdai és könyvkötői munkák felvételében jártasak, küldjék be N. V. jelzéssel ellátott ajánlataikat továbbítás végett Rényi Károly úrhoz Budapest, V., Vigadó-utca 1. szám. Fénykép melléklendő. 244 4—2

Hirdetések

lapunk részére fölvétetnek a kiadóhivatalban Budapest, V., Honvéd-utca 10.

Van szerencsém a T. kartárs urak és könyvkiadók b. tudomására hozni, hogy **Jászberényben a Piacz-téren** könyv-, zenemű- és papirkereskedést nyitottam s azt

Novotha Andor

kir. törvényszékileg bejegyzett czég alatt vezetni fogom.

Jászberény rendezett tanácsú városa a Jászság gócpontja 30,000 lakossal, főgimnáziummal, polg. leányiskolával, zárdával, több közhivatallal s közel jövőben kir. törvényszékkel; a hol a könyvkereskedés fellendülése és virágzása karakterisztikonja lesz az egész vidék szellemi fejlettségének, Jászság pedig mindig mérföld mutató volt a kultúra és műveltség útján.

Több évi tanulmányaim a könyvkereskedés terén főváros és a vidék elsőrangú üzleteiben, szerzett gyakorlatom, valamint a rendelkezésemre álló tőke, azon reményemnek adnak jogosultságot, hogy solid alapokra fektetett vállalatom mielőbb virágzásnak indul s kötelezettségeimnek mindenkor pontosan eleget tehetek. Tisztelettel kérem a T. könyvkiadó urakat, hogy vállalkozásomban bizalmukkal támogathatják és ujdonságaikat esetéről esetre megküldeni sziveskedjenek.

Bizományaim kezelésére Bpestben A magyarorsz. kk. közp. biz. üzletét Rényi Károly urat, Lipcsében F. A. Brockhaus, Bécsben Perles Mór urakat kértém fel, a kiknél mindig elegendő fedezetet fogok tartani készpénz rendeléseim beváltására.

Kiváló tisztelettel

Novotha Andor

245

Eladó 30,000 lakosú városban 50 éves könyvnyomda, könyv-, papir- és díszmű-árú-kereskedés konkurrenzia nélkül, évi kimutatható forgalma 80,000 korona.

Czím: *Erdélyi János* Budapest, Margit-rakpart 54. 246 3—1

Völgyi József papirkeres. Ungvár, keres:

- 1 **Rüstov**, Az 1848/49-iki hadjárat története II. és a többi megjelent kötet.
- 1 **Michelet**, A francia forradalom története I. kötet.
- 1 **Dante**, Pokol (Akadémia).

247

Ajánlok:

- 1 **Révai**, Grammatica Hungariae I/II.

Keresek mielőbbi belépésre egy fiatal segédet. Csakis azon urak ajánlatát vehetem figyelembe, kik a zeneműkereskedésben jártasak.

Nádor Kálmán

248 Budapest, IV., Károly-körút 8.

Képes levelezőlap végkiarúsítás

rendkívül olcsó árakban. Genre-kártyák remek kivitelben (virágok, tájképek, alakok, gyermekek, szerelmi sorozatok stb. több száz mintában, 12—16 koronás árú) százanként 80 fillér.

Legfinomabb fényes fekete lapok (10 koronás árú) százanként 6 korona. Legfinomabb fényes lapok, színezve (16 koronás árú) százanként 9 korona. Legyező levelezőlapok (8 koronás árú) százanként 5 korona.

Készlet összesen 1 millió darab.

Meg nem felelő árú készséggel visszavesszünk s a pénzt azonnal visszafizetjük.

249

Tisztelettel

Érdekes Könyvtár kiadóhivatala

Budapest, V., Kálmán-utca 2.

Ferenzi B. Miskolczon keres és ajánlatokat directe kér:

- 1 **Marcali**, Nagy Képes Világtörténet VI., VIII., IX. és X. kötetit Aufrecht-kötésben. 250

Kerpel Izsó könyvkereskedése Aradon keres és ajánlatokat közvetlen kér:

- Br. **Eötvös József** összes művei VI—X. kötetei kék Aufrecht-kötésben.
- Lendvai**, Temes vármegye nemes családjai. 251
- Dante**, Purgatorium. Szász fordítása.

Szolesányi Gyula Egerben keres:

- 1 **Arany J.** összes munkái N. 8° I/XII. kötet.
- 1 **Horváth M.**, Magyarország története. 2. kiad. I/VIII. kötet.
- 1 **Simonyi-Balassa**, Tüzetes magyar nyelvtan II. kötet.
- 1 **Szilády A.**, Régi magyar költők tára I/V. kötet.
- 1 **Than**, Chemia.
- 1 **Toldy F.** összegyűjtött munkái I/VIII. kötet.
- 1 **Vörösmarty M.** összes munkái N. 8° I/VIII. kötet. 252

Most jelent meg új kiadásban:

Az új községi Törvény

1886. XXII. t.-cikk.

A községekről.

Kiegészítve a vonatkozó törvényekkel, rendeletekkel, határozatokkal és kimerítő betűrendes tárgymutatóval.

Ára 1 korona 60 fillér.

Szállítási feltételek: Szoros számlára 7/6 50% engedménnyel.

Athenaeum könyvkiadó osztálya

253 Budapest, VII., Rákóczi-út 54. sz.

Vas Gereben, Életunt ember. 2 köt. 1862. Pest.

Garay János újabb versei 1843—1847. 1 köt. 1848. Pesten.

Gróf **Batthány Julia**, Szerendy Ilma naplója; francziából Toldy J. Pest, 1861.

Arany János, Nagydai cigányok. Pesten, 1852.

Kisértetek. Rövid történetek az igazság országából. Vágner Sam. Chr-tól. Magyarra fordítva Gaál Dániel által. Szegeden, 1843.

Nagy Ignác, Torzképek. Négy rész. Második kiadás. Budapest, 1844.

— Magyar titkok. Nyolcz füzet, két kötetben. Pesten, 1844.

Id. **Dumas Sándor**, Paulina. Francziából fordították: Bereck Béla és Hang Fer.

Thackeray M. W., Esmond Henrik. Pest, 1842. Két kötetben. Angolból ford. Szász K. és Szász Béla.

Enault István, II. Napoleon, a reichstadti herceg, francziából fordítva Pest, 1865.

A Véres Marquisnő. Dash grófnő után fordította Kún Barna. 2 köt. Pest, 1865.

«**Eszther**» s a t. szerzője, A tudós leánya. 3 köt. Pest, 1855.

Kölcsey Ferencz naplója 1832—1833. Budapest, 1848. (cenzura nélkül).

Boz (Dickens). Két város. Fordította: Ds. Ls. és B. V. 2 k. Pest, 1865.

Kisfaludy Sándor minden munkái. Kiadta Toldy Ferencz 6 köt. Pest, 1847.

Spetykó Gáspár, Gyöngyvirágok. Pesten, 1854.

B. Wesselényi M., Szózat a magyar és szláv nemzetiség ügyében. Lipcsében, 1843.

Nemzeti Almanach. 1841. Első év. Budapest.

Nemzeti Almanach. 1842. Második év. Budapest.

Magyar Nők Évkönyve. Második évfolyam 1862. Szerkeszti Emilia.

Vachott Sándor versei. Pesten. Nyom. Beimel Sándornál.

A magánosság egyszerű virágai. Összeszedve Bánati Katalintól. 2 szak. Kassa, 1837.

Degré Laj, A sors keze. Kiadta Friebeisz Ist. 2 köt. Pesten, 1856.

Ifj. **Dumas Sándor**, Printemps Zsófia. 2 köt. Francziából ford. Pest, 1854.

Császár Ferencz beszélei. 6 köt. Pesten, 1846.

Auróra. XVI. év, vagy új folyam VI. éve.

Garay János újabb versei 1843—1847. Pesten, 1848.

Das Schmuck-Kästchen. Von Paul Klobuschitzky. Pesth, 1837.

Petri Andreae **Mathioli** Comm. in lib. prim. sec. tert. quart. quint. sextum Dioscoridis Frankofurti MDXCVII.

Századunk. Politikai, tudományos és művészeti folyóirat 1841.

Hölgylutár 1858.

Bolond Miska 1860—61.

Magyarország és a Nagyvilág. 9 évfolyam: 1870., 1871., 1872., 1873., 1874., 1876., 1877., 1878., 1881.

Fenti könyvek mind jó, tiszta állapotban, úgyszintén régi iratok a szabadságharcra vonatkozólag kaphatók

Engländer Adolf

könyv- és papirkereskedésében
Eger.

254